

Výprava do Mikulčic za poznáním historie a kultury velkomoravských Slovanů

17.5.2024 - Markéta Wernerová | Akademie věd České republiky

Před stovkami let se zde procházeli raně středověcí Slované, dnes sem ovšem zavítali jiní návštěvníci. Slavnostního setkání se zúčastnila předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová, náměstek hejtmana Jihomoravského kraje František Lukl, ředitel Archeologického ústavu AV ČR, Brno, Balázs Komoróczy, vedoucí odboru kultury a památkové péče Jihomoravského kraje Petr Fedor a další významní hosté. „Jsem zde již poněkoličkáte a vždy se mi tady moc líbí, je tu zvláštní atmosféra - toto místo má svůj genius loci,“ uvedla ve své zdravici předsedkyně Eva Zažímalová.

Slavnostního otevření nově zrekonstruovaných budov se zúčastnila předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová.

70 let mikulčické archeologie

V průběhu 9. století se v těchto místech mezi rameny řeky Moravy rozkládalo výjimečné velkomoravské hradiště. Zbytky jeho opevnění jsou patrné dodnes, ohraničují raně středověké město o rozloze přibližně 9 hektarů. Odborníci našli například pozůstatky desítky středověkých kostelů, dále velké množství hrobů obsahujících artefakty dokládající přítomnost vyšších vrstev obyvatel, jako jsou například meče, ozdobné gombíky, náušnice či spony. Odkrývání slovanského dědictví na lokalitě Mikulčice-Valy se „místní“ archeologové věnují už sedm dekad.

Se stručnou historií místa, jež je dnes národní kulturní památkou, seznámil přítomné hosty ředitel Balázs Komoróczy. Výzkumy, které započaly v roce 1954, se staly jedním z pilířů evropské archeologické vědy druhé poloviny 20. století a dodnes představují významnou vědeckou aktivitu brněnského Archeologického ústavu AV ČR.

„Úsilí zdejších pracovníků přineslo během sedmi desetiletí objevy zcela unikátního archeologického dědictví a skrze příběhy minulosti přispělo k utváření kulturních a vzdělanostních kvalit naší společnosti,“ uvedl při zahájení Balázs Komoróczy. Lokalita se tak zařadila mezi nejvýznamnější archeologická naleziště České republiky.

Na akropoli velkomoravského hradiště přivítal hosty ředitel brněnského Archeologického ústavu AV ČR Balázs Komoróczy.

Původní stavby určené pro potřeby výzkumníků se zde nacházely od roku 1955 a sloužily zejména jako zázemí týmů archeologů – depozitáře či laboratoře. Jejich část však byla v roce 2007 fatálně poškozena požárem, po němž výzkumníci základnu postupně opustili. V roce 2013 ji nahradila nová moderní výzkumná základna v lokalitě Mikulčice-Trapíkov.

Rekonstrukce „Bílého domu“

Hlavním bodem slavnostního setkání bylo představení zčásti rekonstruovaných a zčásti nově postavených objektů, které bude využívat památník Slovanské hradiště v Mikulčicích spravovaný Masarykovým muzeem v Hodoníně. Jeden z objektů, který zde zůstal, nese jméno Bílý dům. Vedle něj pak vyrostla nová dřevěná budova. Oba objekty z nedaleko stojícího sloupu bedlivě střeží rodinka čapů bílých.

Nové budovy budou sloužit zejména pro výstavně-edukativní účely.

V letech 2022 až 2023 spojily své úsilí město Holíč na slovenské a Archeologický ústav AV ČR, Brno, na české straně řeky Moravy. V rámci dvou projektů s názvem „Po stopách Velkomoravských Slovanů“ a „Od Velkomoravských Slovanů po Marii Terezii – od rolníků po statkáře“, spolufinancovaných prostřednictvím programu Interreg Slovenská republika – Česká republika, se jim podařilo prostor staré výzkumné základny důstojně stavebně upravit a začlenit do působivého prostředí celé lokality.

Symbolického přestřižení pásky před vstupem do Bílého domu se zúčastnili (zleva): náměstek hejtmana Jihomoravského kraje František Lukl se synem, předsedkyně AV ČR Eva Zažímalová, ředitelka Masarykova muzea v Hodoníně Irena Chovančíková a ředitel brněnského Archeologického ústavu AV ČR Balázs Komoróczy.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Vyprava-do-Mikulcic-za-poznamim-historie-a-kultury-velkomoravskych-Slovanu-00001>